

Director,
XEVI XIRGO

Subdirectors,
CARLES RIBERA,
LLUÍS MARTÍNEZ,
MANUEL CUYÁS,
PEPA MASÓ

SECCIONS:
Política, **ANNA SERRANO**; Europa-Món, **PILAR ESTEBAN**; Economia,
JOAN ARMENGOL; Opinió, **TONI BROSA**; Societat, **CARLES SABATÉ**;
Catalunya, **JOAN RUEDA** i **RICARD PALOU**; Cultura i Espectacles, **JAUME VIDAL**;
Comunicació, **GEMMA BUSQUETS**; Disseny, **JORDI MOLINS**;
Fotografia, **ANDREU PUIG**; Documentació, **CARME TORNS**; Delegada a
Madrid, **MONTSE OLIVA**; Tancament, **ANTONI DALMAU**; Llengua, **QUIM PUIGVERT**;
Elpuntavui.cat, **ENRIC SERRA**; Web, **JORDI PALMER**.
President del Consell Editorial, **VICENT SANCHIS**

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Tàpies, 2 - 08001 Barcelona

CENTRALETA Tel. 93 227 66 00
ADREÇA INTERNET: <http://www.elpuntavui.cat>
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel. 972 18 64 80
FAX Tel. 972 18 64 40

EDITA: **CORPORACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ, S.L.**
PUBLICITAT: **HERMES COMUNICACIONS, S.A.**
Santa Eugènia, 42. 17005 Girona.
Tel.: 972 18 64 35 - Fax.: 972 18 64 10 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat

IMPRESSIÓ: **Gráficas de Prensa Diaria**, DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.
Als efectes del que preveu l'article 32.1 paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

LES HUMANITATS ESTAN
ÍNTIMAMENT LLIGADES
AL SOMNI IL-LUSTRAT

Francesc
Torralba

Director de la càtedra
Ethos de la URL

LA COLUMNA

Humanitats en perill

La defensa de les humanitats en l'educació general ha estat lleigida, molt sovint, en termes gremials. La necessitat que els nostres estudiants puguin comprendre i fruit de la lectura d'un text, d'una obra d'art o d'una composició musical no és una reivindicació de professors nostàlgics, ni una estratègia per mantenir la cadira. És, més aviat, una necessitat. Massa sovint, també, la defensa de les humanitats s'ha presentat com una oposició a les ciències. És un greu error. Necessitem, com el pa que ens mengem, estimular la creativitat i la curiositat científica, l'estima per la investigació i pel rigor de les ciències exactes. Les ciències i les humanitats són jocs de llenguatge diferents que necessitem estimular i potenciar en la pràctica educativa. També s'ha presentat la defensa de les humanitats com un atac a la implementació tecnològica, als ordinadors i a les pissarres electròniques. Un nou error. Les humanitats no exclouen la tecnologia. De fet, la tecnologia permet accedir més fàcilment a les grans obres d'art i del pensament i generar espais de diàleg inèdits en el passat.

NO ÉS LA NOSTÀLGIA EL QUE EM MOU a defensar les humanitats. És el present i el futur. Necessitem ciutadans amb una mirada ampla i profunda. La vindicació de les humanitats va íntima-

ment lligada al somni il·lustrat. Només si existeix una societat civil culta i crítica serà possible enfortir la democràcia, la cohesió social, potenciar la innovació en tots els camps i defensar-se de les potències de destrucció de la civilitat que actuen amb vehemència en les societats obertes.

LA POTÈNCIA DE L'UTILITARISME és tan vigent en el nostre entorn que molt sovint la defensa de les humanitats tant a l'escola com a la universitat s'acaba fent amb arguments utilitaristes. Si solament és bo allò que és útil socialment, cal fer veure en quin sentit és útil llegir un diàleg de Ciceró, les *Confessions* de sant Agustí i el *De Profundis* d'Oscar Wilde. Si solament persisteix el que té audiència, el que és capaç d'obrir-se un forat en la lluita caïnita per subsistir, caldrà fer veure que les humanitats són útils, si bé no d'una manera immediata.

Saberuts de diferents països han asajat la defensa de les humanitats amb

Només si existeix una societat civil culta i crítica serà possible enfortir la democràcia

més o menys capacitat persuasiva. Són lúcides les reflexions de la filòsofa americana Martha Nussbaum, però també les punyents intuïcions de George Steiner i d'Edgar Morin. Amb tot, la tendència general, tant a casa nostra com en el conjunt d'Europa, és que les humanitats tendeixen a retrocedir i a perdre prestigi i reconeixement social entre la ciutadania.

PROFUNDITAT I AMPLITUD DE MIRES són, al meu entendre, els dos grans beneficis del cultiu de les humanitats. Profunditat en l'anàlisi dels problemes socials, culturals, religiosos, que ens assetgen, però, a la vegada, una amplitud de mires que obre les portes al cosmopolitisme. Les humanitats ens fan elevar el caparró més enllà del feu i ens fan capaços d'entrellucar les grandeses d'altres cultures. Contra la superficialitat endèmica de les societats postmodernes, necessitem persones profundes. Contra el tribalisme tancat en si mateix, curt de mires i xovinista, necessitem ciutadans amb capacitat de reconèixer els altres i de construir ponts per viure junts. Un vers de Salvador Espriu no dona aquestes competències. Una frase de Nietzsche no ens salva de la barbàrie. Un paràgraf de Montaigne no ens fa més civilitzats, però l'estima pels clàssics i la repetició és la mare de l'estudi i és l'única manera de donar una forma civilitzada a l'ànima.

Salut mental

Ignasi
Riera

Escriptor

He pogut assistir al Dia Mundial de la Salut 2011, organitzat a Sant Boi per la Fundació Orienta, amb el títol: *Obrint els ulls. Comprendre un fill amb problemes greus et permetrà buscar recursos per ajudar-lo*. Després de les paraules de l'alcalde i el director general d'Orienta, van intervenir Marta Poll, directora de Fecafamm; el pediatre Jaume Sabrià; la psicòloga clínica Montse Balcells; la cap del servei del Departament d'Ensenyament, Carme Altés, i Anna, la mare d'un nen afectat per problemes de salut mental. Doncs bé: en temps de discursos apocalíptics, que em recorden tant els de *presentes en nuestro afán*, feia temps que no sentia paraules tan properes, amaraes de moltes hores d'experiències, de moltes frustra-

T'impresiona sentir parlar persones que juguen net

cions inicials i d'èxits petits. T'impresiona tant sentir parlar persones que juguen net, que saben la diferència entre dues frases: "El nen es porta malament" i "el nen es troba malament", que insisteixen que han d'estudiar més i més i més, individualment i col·lectivament, per ser més útils en allò que estan fent... que és tractar amb persones, molt més enigmàtiques que no pas les estadístiques i les fitxes.

Què vol dir, en una societat tan bèstia com la nostra, ser normal? G.K. Chesterton deia que li agradava parlar amb qui deia: "Tot i que no ho aconseguiré mai, escolto, estudio i m'esforço per ser una mica més com cal." I que quan es trobava amb algú que li deia, taxatiu: "Sóc una persona perfectament normal", mirava on tenia la cartera i fugia... "perquè em trobava davant d'un futur assassí en sèrie". Oasi entre contertulians dogmàtics, les persones que jo sentia a Sant Boi inspiraven tendresa i sentiments de gratitud. Vaig pensar que no devia tenir cap fill amb problemes qui va etzibar la gran poca-soltada: "El camí més curt entre dos punts és la línia recta." I si els pobles que titllem de primitius diuen que la prioritat és la cura de vells, infants i malalts mentals... haurien de formar part, amb permís del senyor Borges, d'una nova *Història mundial de la infàmia* els polítics i els que manen quan són ullclucs i gasius amb els diners destinats als tres sectors de població esmentats.

LA
PUNXA
D'EN
JAP

Joan
Antoni
Poch

